

Wist je dat?

Het dagelijks leven in de Bijbel

De synagoge (1)

Toen de Joden in ballingschap gingen konden ze niet meer naar de tempel. Ze waren ver weg van Jeruzalem en de tempel was helemaal verbrand. Maar velen vergaten God gelukkig niet. Op de sabbat kwamen ze in hun huizen bij elkaar om God te eren. Terug in het land bouwden ze behalve de tempel, ook overal gebouwen om God te dienen. Ze noemden die gebouwen synagogen of sjoel, wat lijkt op ons woordje school. De Schriftgeleerden legden daar de Thora, de wet in de eerste 5 boeken van Mozes uit. Kinderen leerden daar lezen en schrijven. Het enige lesboek was de Thora. Zo leerden ze meteen goed de hele wet kennen. Later kwamen er steeds meer boekrollen bij tot ze hadden wat op ons Oude Testament lijkt. Ze noemden die de Tenach.

Overal waar Joden gingen wonen bouwden ze een synagoge. Er zijn nog altijd synagogen, ook in Nederland. Kinderen gaan nu wel naar een gewone school, maar Gods woord leren ze in de synagoge. Elke sabbat is er een dienst. Wij gaan op zondag naar de kerk, Joden naar de synagoge. Door de week kun je elke dag naar de synagoge. Dan zijn er gebedsbijeenkomsten of een uitleg van de Thora. Aan de buitenkant zie je niet altijd dat het een synagoge is. Soms staan er wel Hebreeuwse letters, een Davidsster of een zevenarmige kandelaar op. Maar van binnen lijken ze allemaal op elkaar. Het belangrijkste in de synagoge is een grote kast, de Heilige Ark, met deuren en een mooi gordijn ervoor. Hij staat altijd aan de oostmuur, dat is de richting van Jeruzalem.

Aan het plafond hangt een lamp die altijd aan is, als teken dat God aanwezig is. In de ark liggen de heilige boekrollen. Het is de Tenach, toch noemen ze die liever de Thora rollen. Ze zijn heel mooi versierd en worden bewaard in een prachtig geborduurde mantel, die vol staat met joodse symbolen. De voorlezer staat voor een lessenaar in de biema, een soort preekstoel midden in de synagoge, de plek waar vroeger het altaar in de tempel stond. Twee mannen houden de boekrol in houders vóór hem en zorgen dat hij de tekst goed kan zien. De rol zelf mag nooit met de vingers worden aangeraakt, en daarom gebruikt iemand die een rol leest een jad, een stokje met aan het eind een handje. De volgende keer kijken we wat er nog meer in de synagoge is.

N.D.